

Algemeen juryrapport Korczak Oorkonde 2024

Het is ons een groot genoegen om vandaag aan te kondigen waar de Korczak Oorkonde dit keer naar toe gaat. Wij doen dat namens een 6-koppige jury die met grote zorgvuldigheid een afweging heeft gemaakt. Niet alleen in de keuze maar ook in de onderbouwing. Hierbij een toelichting op onze keuze.

Allereerst is de Korczak-Oorkonde geen prijs maar een eerbetoon vanuit het gedachtengoed. Er is dan ook geen sprake van een wedstrijd. Dat kan ook niet want er is voortdurend sprake van 'appels met peren' vergelijken.

Deze uitreiking is vooral bedoeld om organisaties in het zonnetje te zetten. Om 'in het licht van Janusz Korczak' de spotlights te zetten op iedereen en alle organisaties die goede omstandigheden creëren, zodat kinderen een kindertijd krijgen waar ze recht op hebben. De jury heeft geprobeerd om door de ogen van Korczak te kijken om daardoor de waardering te kunnen uitspreken over hoe kinderen volop kind kunnen zijn. Iets wat in deze tijd al lang geen vanzelfsprekendheid meer is.

Dit jaar waren er veel meer inzendingen dan andere jaren. Het kostte de jury daardoor meer tijd om een afweging te maken. Van de ruim twintig inzendingen konden we een schifting maken en het aantal terugbrengen tot vier. We hebben op afstand een eerste selectie gemaakt door beschikbare informatie te bestuderen. We zijn op bezoek geweest en hebben niet alleen met de organisaties uitvoerig gesproken, maar we zijn ook in gesprek gegaan met kinderen of jongeren en hebben de locaties bezocht.

In willekeurige volgorde:

*** DOE40: Democratisch Onderwijs Eindhoven**

Een bijzondere school waar de stem van kinderen werkelijk serieus genomen wordt. DOE is een democratische school voor jonge mensen van 4 t/m 21 jaar. Zij zijn vrij om individueel te beslissen hoe, wanneer, wat, waar en met wie ze willen leren. Zo wordt er continu van elkaar geleerd en leer je verantwoordelijkheid te nemen voor je eigen ontwikkel- en leerproces. Op DOE40 kunnen jonge mensen oefenen met de vaardigheden die er echt toe doen. Wat doe ik met mijn vrijheid? Hoe verhoud ik me tot anderen? Waar ga ik helemaal voor? Wat kan ik zelf doen om mijn doelen te realiseren?

DOE40 heeft een missie à la Korczak: een inspirerende leeromgeving bieden waarin jonge mensen zich op basis van gelijkwaardigheid ontwikkelen tot zelfbewuste, creatieve wereldburgers die op hun eigen manier bijdragen aan een steeds veranderende samenleving.

* Kindcentrum De Kroevendonk in Roosendaal

Een bijzonder Kindcentrum met een bevlogen directie en team waar inclusief onderwijs echt gerealiseerd wordt, een voorbeeld voor veel scholen in Nederland die worstelen met inclusief onderwijs. Uitgangspunten van De Vreedzame School worden in praktijk gebracht en hebben grote raakvlakken met Korczak. Kinderen hebben een eigen verantwoordelijkheid en een stem. Iedereen is welkom. Ook als gedrag 'moeilijk te verstaan is', wordt op allerlei manieren ondersteuning geboden. Dat is terug te horen bij de medewerkers, bij de kinderen en ook de ouders.

* Kinderopvang ZON! (Delft en Westland)

Een bijzondere organisatie met kinderopvang op diverse locaties. Men zegt niet alleen dat ze naar de kinderen luisteren en met ze in gesprek gaan, maar doen dit ook echt. Zij hebben zich in hun visie door grote pedagogen laten inspireren, waaronder ook Janusz Korczak. Op alle lagen is de Kinderopvang van ZON! bijzonder, eigen en goed onderbouwd. Visies zijn beproefd en aanwijsbaar in de praktijk terug te vinden.

* Kinder- en jongerenparticipatie in 's Hertogenbosch

Op bijzondere en inspirerende wijze wordt hier de participatie van kinderen en jongeren gerealiseerd. Kinderen krijgen een stem: inspraak, zeggenschap en met acties navolging geven. Het kinderparlement in Den Bosch spreekt zich bijvoorbeeld uit over: inclusie, gelijke kansen, buiten bewegen, gezonde & veilige school en veiligheid rondom de school. Korczak wilde kinderen een stem geven in het 'hier & nu' en de nabije toekomst. Met de Jeugdparticipatie in de gemeente Den Bosch vindt het gedachtengoed van Korczak mooie navolging. Inspiratie die door heel Nederland navolging mag krijgen.

Het is altijd moeilijk om een keuze te maken als je vier organisaties hebt genomineerd die alle vier al bijzonder opvallen door hun werk en vooral door de wijze waarop zij kinderen werkelijk serieus nemen en veel doen om hen tot hun recht te laten komen.

Maar uiteindelijk heeft de jury besloten om de Korczak Oorkonde 2024 toe te kennen aan **Kinderopvang ZON!**

De jury had misschien wel drie of vier Oorkondes willen uitreiken, maar we mogen er maar één vergeven. We leggen graag uit waarom we Zon! in de 'Korczak spotlights' willen zetten. Bij ons bezoek aan ZON! werden we geraakt door de bevlogenheid, visie en overtuiging bij de grondleggers. De groei van idee naar praktijk is indrukwekkend. Op alle lagen is de Kinderopvang van ZON! bijzonder, eigen en goed onderbouwd. Visies zijn beproefd en aanwijsbaar in de praktijk terug te vinden.

Janusz Korczak Stichting Nederland

Hallincqlaan 23
3311SC Dordrecht
Telefoon +31 (0)78 6144371
email: info@korczak.nl
Homepage: www.korczak.nl
KvK Amsterdam 41202513

ZON! bouwt haar visie op de schouders van reuzen: belangrijke pedagogen zoals Claire Warden, Loris Malaguzzi, Maria Montessori, Rudolf Steiner en Janusz Korczak! Grote gemene deler: KINDEREN ZIJN DE GROOTSTE INSPIRATIEBRON!
Het kind staat centraal: kinderen echt zien en horen. Iedereen mag en kan zijn, zoals hij of zij is en kinderopparticipatie is een belangrijke basis in visie en uitvoering.

De handtekening van Korczak is terug te vinden in een aantal speerpunten van Zon!

Natuur: de rol van een groene omgeving met veel dieren en planten, waar met alle zintuigen wordt verkend en de ontmoeting gevonden wordt.

Bewegen: het hele lichaam aan het werk zetten en van tijd tot tijd ook rust en bezinning in een omgeving die daartoe uitnodigt.

Gezonde voeding: bewust omgaan met dat wat je eet en drinkt en daar als kind ook zelf zorg voor dragen.

Cultuur: Genieten van belangrijke normen, waarden en uitingsvormen vanuit de multiculturele samenleving en allerlei expressieve en kunstzinnige invalshoeken.

Samenwerken en samenleven met een mix van leeftijden waarin vrijheid, autonomie en zelfstandigheid veel ruimte krijgt.

Van elkaar leren: Vanuit verschillen kunnen kinderen veel aan elkaar hebben. Elkaar inspireren, grenzen zoeken en vinden, model voor elkaar zijn. Daar liggen kansen op allerlei vlak om het leven te leven.

De jury hoopt dat met de Korczak Oorkonde de kinderopvang in Nederland en ook andere organisaties inspiratie zullen halen uit ZON! Deze zon mag schijnen over heel Nederland.

Dordrecht, 9 november 2024

Peter te Riele
(voorzitter jury)

Arie de Bruin
(voorzitter Janusz Korczak Stichting)